

Știința

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXIV Nr. 6637 | Miercuri 2 iunie 1965 | 4 PAGINI — 30 BANI

In pagina a IV-a

- Corespondență din Ankara
- Sesiunea N.A.T.O.
- Note

Ocupație pretențioasă dar mănoasă

■ Inițiative cu eficiență economică în creșterea animalelor ■ Economie Gelmarul vor însuma 400 mil lei ■ Sănătate și beneficii ■ Tehnologie experimentată cu succes în alimentația porcilor ■ 742 g spor zilnic în greutate la G. A. S. Buftea ■ Lucerna în completarea porumbului

Mărirea producției și reducerea prețului de cost constituie preocuparea majoră a lucrătorilor din gospodăriile de stat. Există multe posibilități de folosire eficientă a rezervelor existente. Adesea acestea pot fi puse în valoare cu cheltuieli minime și e nevoie de schimb de inițiativă, de spirit organizatoric și de multe, foarte multe calcule de eficiență economică. Despre asemenea probleme am discutat cu mai mulți specialiști.

Tehnicitate, fără investiții costisitoare

Concentrarea și specializarea gospodăriilor de stat în creșterea porcilor, urmărite cu destulă perseverență în ultimii ani, au reliefat însemnătatea rezolvării unor probleme noi, ivite o dată cu începerea acțiunii. Una dintre acestea este utilizarea eficientă a construcțiilor care în trecut erau folosite în moduri foarte diverse.

tățile care există în gospodăriile de stat pentru utilizarea mai economică a construcțiilor existente.

De la cheltuieli inutile la circuit închis

Ing. Dumitru Haringa, de la Truștul găst Hunedoara, a abordat o problemă importantă — și anume obținerea purcelor necesari a fi puși la îngrășat. „Pentru popularea îngrășătoriei de mare capacitate de la Oraștie am fost nevoiți an de an să achiziționăm grășuni din alte regiuni, întâmpinând numeroase greutăți. Numai anul trecut au fost aduși, pe bază de repartiții, 18.000 de grășuni de la alte unități, situate la mari distanțe, în cadrul a 7 trușturi găst din țară. Aceasta a atras după sine cheltuieli suplimentare de 340.000 lei, cauzate de transport, deplasarea delegațiilor etc. Datorită măsurilor luate, anul acesta purceii vor fi obținuți în gospodăriile de stat din regiune, ceea ce va face ca numărul grășunilor aduși din alte părți să scadă la jumătate. Anul viitor ei vor fi obținuți în totalitate în cadrul gospodăriilor de stat din regiunea Hunedoara”.

La cele relatate mai sus se adaugă și necesitatea de a se evita riscul vehiculării de la o unitate la alta a unor boli transmisibile, lucru care nu este deloc neglijat. În plus o serie de greutăți legate de nereșterea în totalitate a condițiilor de livrare, pasarea unor deficiențe fără adresă precisă de la o unitate la alta evidențiază necesitatea renunțării la acest sistem defectuos. Obținerea și creșterea purcelor până la livrare, în cadrul aceluiași unități sau trușturi găst, va contribui la întărirea răspunderii și ușurarea controlului pentru realizarea și depășirea planului.

— Această problemă se pune și în alte unități din țară, informează dr. I. Sintu din Truștul Central Gostat. De aceea, urmăm închiderea circuitului de producție pentru a reduce la maximum transporturile de grășuni. Sumele economisite în acest fel vor putea fi folosite la amenajarea construcțiilor existente”.

Ing. C. BORDEIANU

(Continuare în pag. III-a)

ÎN ZIARUL DE AZI

- Adolescența în orele libere
- Provincie nu înseamnă provincialism (pag. a II-a)
- SPORT (pag. a III-a)

Sudorul Vasile Volcu este unul dintre muncitorii evidențiați în întrecerea socialistă de la întreprinderea „Metalurgica” din Capitală. Muncitor cu înaltă calificare, el își depășește lunar sarcinile de producție în medie cu 100 m cusături de sudură și a economisit de la începutul anului peste 80 kg electrozi

PETE PE MARCA FABRICII

Anul trecut, „Știința” a publicat un articol critic despre calitatea produselor întreprinderii „Textilă” din Pitești. Muncitorii, tehnicienii și inginerii din fabrică și-au exprimat atunci convingerea că în secții există multiple posibilități pentru ridicarea nivelului calitativ al produselor. Fiecare era ca tovarășii din conducerea fabricii să studieze cu toată atenția propunerile izvorite din rîndurile colectivului și să ia măsuri eficiente pentru lichidarea grăbnică a neajunsurilor semnalate. Pașii făcuți în domeniul ridicării calității produselor sînt însă timizi, posibilitățile nu sînt utilizate nici acum la întreaga valoare. Dovada: în patru luni din acest an, dîte-riți beneficiari cu refuzat întreprinderii mărluri în valoare de aproape 2.150.000 lei.

Am vizitat întreprinderea „Textilă”. În curtea fabricii, zeci de baloturi de bumbac stau sub cerul liber, neacoperite; și cum această primăvară a fost neobișnuit de ploioasă, s-au îmbibat cu apă. Ce consecințe are o asemenea „grijă” pentru păstrarea materiei prime? — Am întrebat-o pe tovarășa ing. CONSTANȚA POPESCU, de la filatură.

— Bumbacul ud nu se curăță cum trebuie, operațiile de destrămare și batere sînt îngreunate, se obțin fire neuniforme, semitortur și se poate lămina. Deși se cunoșc consecințele, totuși nu s-a găsit de atîta timp o soluție pentru ca bumbacul să fie păstrat în bune condiții. Neglijențe în gospodărirea materiei prime se constată și în alte secții.

Tov. ANDREI SOCI, maestrul principal la filatură, a apreciat cit se poate de clar modul în care conducerea secțiilor se îngrijesc de gospodărirea materiei prime și semifabricatelor, de respectarea unor prevederi elementare ale tehnologiei de fabricație: „Sînt încă multe neajunsuri. Se socotește deseori că micile neglijențe sînt inerente. Toate însă, mari sau mici, trag în jos calitatea firelor și a țesăturilor”.

Am căutat ca în această privință să aflăm și părerea directorului întreprinderii, tov. ION MIRCEA.

— Bumbacul puș îl păstrăm cu grijă în depozite. Cînd intră în procesul de fabricație, el se sortează și se amestecă după reguli precise. Firele cardate se depozitează într-o magazie specială. Transportul de la o secție la alta se face cu cărucioare. Ne-am convins că toate aceste operații influențează în mare măsură calitatea produselor și, de aceea, prin acțiunile întreprinse, am reușit să eliminăm vechi neajunsuri.

Această apreciere poate avea ca izvor una din următoarele situații: ori tovarășul director nu cunoaște cum se depozitează în întreprindere materia primă și semifabricatele — ceea ce nu e laudabil pentru un director care trebuie să fie bine informat asupra întregului mers al fabricii; ori nu a dorit ca și noi să cunoaștem lipsurile care persistă, ceea ce nu e demn de un conducător al unei întreprinderi socialiste. Iată de alt-

fel ce ne-a declarat, atunci cînd i-am adus la cunoștință părerea inginerii Constanța Popescu și ale maestrului Andrei Soci, ale altor muncitori și tehnicieni.

— Intr-adevăr, nu toate baloturile de bumbac stau în depozite. Nu avem suficientă capacitate de depozitare. Am cerut direcției noastre generale să aprobe construirea unor spații suplimentare. Dar ni s-a răspuns: depozitele nu sînt secții productive. Se pare că acum am găsit înțelegere la Banca de Investiții și vom putea construi un depozit acoperit. Dacă în unele secții nu se manifestă grijă pentru păstrarea semifabricatelor, aceasta se datorește neglijenței ajutorilor de maștri, maștrilor și șefilor de sectoare. Noi am dat indicații...

Straniu spirit de gospodărie! S-au dat indicații, dar nu se urmărește aplicarea lor. Alte întreprinderi textile au acoperit baloturile de bumbac cu prelate. Deci, cel puțin o soluție există. Întreprinderea din Pitești nu a procedat la fel. Așteptăm sprijinul Direcției generale a industriei bumbacului din Ministerul Industriei Ușoare care, după cum ni s-a relatat, se lasă prea mult rugată. În acest sens, iată ce ne-a spus tovarășul director:

— Din cauza stării tehnice necorespunzătoare a laminatoarelor, nu am putut realiza în primele patru luni ale anului indicii de calitate la fire. Problema aceasta este cunoscută de mult timp direcției noastre generale. După repetate cereri, la începutul acestui an a venit la noi o comisie formată din specialiști din minister și de la Institutul de cercetări textile. Ce ne-am zis? În sfîrșit, se vor pune la punct aceste utilaje. Timp de o lună s-au efectuat fel de fel de probe — pe care și noi le făcuserăm — și comisia a conchis: „Laminatoarele nu corespund”. La o asemenea concluzie ajunseserăm mai înainte specialiștii din fabrica noastră. Am primit asigurări că în anul viitor aceste utilaje vor fi înlocuite. Dar ce facem pînă atunci? Am încercat să le aducem unele îmbunătățiri. Treburile merg greu.

Petre NEDELICU

(Continuare în pag. III-a)

SIMPLISMUL INCOMPATIBIL CU ACTUL ARTISTIC

De cite ori luăm contact cu marii creatori nevoia firească, involuntară, de a-i urma ne mină să aflăm ce anume din viața lor a determinat miracolul operei, din ce deprinderi s-a născut, cum se explică ceea ce ea implică?

În căutarea acestei taine uluiește măsura travaliului investit de către artist, uriașul depozit de materiale și gesturi care hrănesc clipa rară a înflorii operei — imagine, vers, statuie. Alți efortul acesta creator însumează munca multor generații anterioare care au asigurat mersul unei idei sau al unui limbaj pînă în punctul de la care el, creatorul respectiv, le-a luat în proprie stăpînire și lucrare înnoitoare. Uneori se poate urmări timp de generații cum instrumentul însuși — ființa creatorului — s-a format, s-a crescut, s-a modelat printr-un secret proces „din făta-n fiu”.

Recitesc din ani în ani pe Eminescu, ca pe cea mai deplină expresie artistică a poporului român, și mă culund în sens invers pe drumul pe care l-a parcurs lumina ce ținește în versul final, pe drumul variantelor succesive, al împlîrîrilor și lecțiilor care le-au iscolit. Dacă a ajuns, „la acele împărecheri de cuvinte care nu s-au aflat niciodată împreună de la începutul lumii” (Sadoveanu) o pentru că o viață de om Eminescu „a căutat cu sefe forma ce să poată să-l încapă”, pentru că „viața-ntr-oagă ca și iedea de-un arbor, de-o idee i se leagă”, pentru că viața-ntr-oagă a asimilat cultură, talentul fiind probabil în primul rînd capacitatea naturală (clorofilă) de a asimila cultură.

Creația ne apare ca muncă asupra talentului, ca împlinire a talentului prin asimilarea culturii. „Dacă avem talent, îl putem valorifica pentru vremea noastră, prin muncă constantă; dacă nu muncim, rămînem asemenea contraforilor noștri, dobitoacele” (Eminescu). Dacă acest proces este valabil pentru orice creator și orice gen de creație, problema nu se pune altfel nici pentru interpretul operei dramatice, pentru actor. În mod obișnuit o singură noțiune acoperă tot timpul de activitate al acestuia, înțelegînd pînă la dispariția alte caracteristici nu mai prejos de cea cuprinsă în cuvîntul alosteleazător: talent. Că talentul e necesar nu mai trebuie dovedit, dar că talentul ar epuiza prin simpla sa deslășurare de forță naturală obiectivele creației, așa cum

forța mușchilor îndoiaie o bară metalică, ar fi primejdios s-o credem. Teoretic nimeni nu susține serios așa ceva, dar în practică abia dacă se alătură talentului noțiunea de muncă, fără să se precizeze însă un conținut concret care să oblige la o activitate dincolo de cea cuprinsă în programul de lucru al instituției teatrale. De ce n-am recunoaște-o, în practică muncii interpretului nu este înțeleșimă, dăș pînă la deprinderea zilnică, firească și obligatorie (termenii se condiționează reciproc) asimilarea culturii. Mi-e teamă că fără această înscriere în cultură arta actorului nu rămîne decît o schimonoseală, „un joc păpușesc” care poate eventual distra fără să hrănească spiritualitatea spectatorului și să-l înalțe.

Care actor s-ar putea lăuda că n-a cunoscut acel dureros moment de luciditate în care privindu-se jucid s-a trezit în plin exhibiționism, ascultîndu-și glasul, prevalîndu-se de un fruc care smulge aplauzele, gîdilă de o făcere... împusă prin alt fruc, înlocuind existența simbolică, purtătoare de semnificații, a personajului, cu propria sa existență încîntală de sine. Diferența aceasta dintre un manechin într-o vitrină și un personaj în cadrul unei alegorii este diferența dintre o „vedeală” și un artist, dintre un simplu meșșter și un om de cultură. Așa cum spunea Lucian Blaga într-un fruc frumos aforism apărut în paginile „Contemporanului”, cultura face ca pulețile tale, sau alăturate cu cele ale altora să transforme haosul în cosmos. De abia datorită culturii muncă la individuală capătă un sens prin aceea că dă un sens lumii.

Pentru a putea ridica persoana interpretului, ca într-un vas comunicant, la înălțimea personajului, trebuie să lărgim practica profesională pînă la dimensiunile culturii, trebuie să cunoaștem și să știm, să fim a-cel „vechinic doctorand în multe științe nefolositoare”.

„Pălcerea curiozității și dorința de a cunoaște m-au făcut să studiez tot ceea ce se poate învăța: arta de a juca, de a pune în scenă, de a decora, de a picta și a lumina, știința constructorului sau a arhitectului de teatru, decorații și costume, istorie, literatură, psihologie, comentarii și critice, bibliografie despre teatru”, mărturisea creatorul celor mai diverse realizări ale operei molieriești în secolul nostru, pe rînd Arnolphe, Tartuffe, Don Juan, regizorul și actorul Louis Jouvet. Cum ar putea actorul fără o asemenea cunoaștere să interpreteze creator, dîndu-i deci noi sensuri, o lucrare dramatică de multe ori de-a dreptul genială?

Porînd de la realități, ne putem împăca oare să primim păpășia, deschisă de x care e convins că „Fedra” lui Racine e de fapt „Răzvan și... Fedra” pe care „a văzut-o” la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, de y, care știe că piesa „Visul unei nopți de vară” e scrisă „după roman”, de alt x, care înțîlînd într-un text expresia „fair-play” zice că trebuie să fie o figură de șah, sau de alt y, care întrebă fiind ce semnifică vorbele Castor și Pollux în contextul dramatic, le consideră niște animale cu blană de biber de prin America, personaje ale unei fabule, ale căror moravuri seamănă cu cele ale personajelor din piesă?

Dan NASTA
artist emerit

(Continuare în pag. III-a)

INSTANTANEE LA MARE SOLSTITIUL A FOST IERI

Mecanismul cosmic al anotimpurilor pregătește sosirea verii abia peste trei săptămîni, în noaptea de cumpănă a solstiului.

Și totuși, solstiul a fost ieri.

Ieri, după o primăvară mohorâtă și curșugie, escadările de pescăruși au descoperit primele umbrelle multicolore, primele peduri așternute pe covorul de nisip al Eforiei. A început sezonul balnear la mare. Nu știm cine a primit bonul de cazare cu nr. 1, dar posesorul e rugat să-l păstreze cu sfințenie. Acest petec de hîrtie a devenit actul de naștere al verii.

Intrucît contractul de colaborare cu Soarele n-a fost încă perfectat în toate amănuntele și intrucît Marea nu dispune încă de o centrală termică proprie, s-ar putea ca „beneficiarii” în slip și cu pâlărie de pai să aibă unele neacuzuri. Dar, să nu exagerăm! Dincolo de aceste eventuale mici neacuzuri, Marea rămîne frumoasă, superbă și nu-și dezmente natura sa ospitalieră și atrăgătoare.

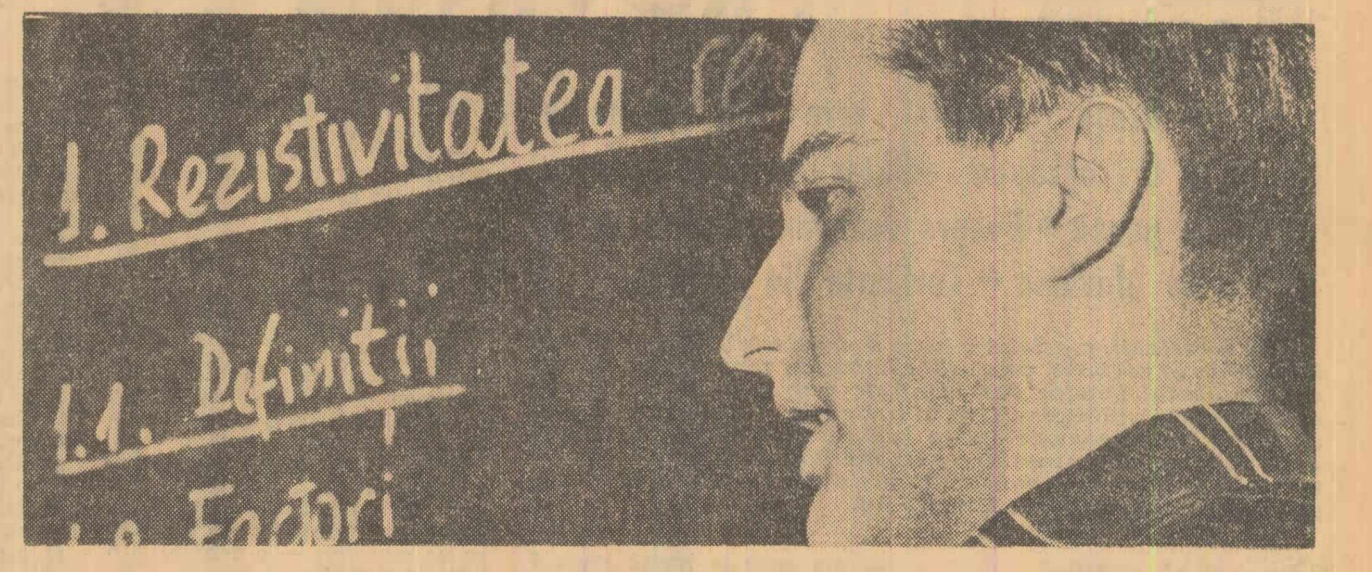
Și, desigur, nici gazele. Vilele și blocurile a fost pregătite, magazinele și restaurantele au fost deschise, cluburile și punctele culturale și-au așșat programele, chioscurile de răcoritoare își primesc zilnic cota de citronadă și calupurile de gheață. Dar, dacă ar fi să intrăm în amănunte, am descoperi că nu toate dușurile curg din prima zi, că nu toate cluburile au program din prima zi, că nu toate chioscurile de răcoritoare au gheață din prima zi.

Am subliniat cu repetiție cele trei cuvinte pentru că ele sînt citate de obicei ca să „explice” lipsa spiritului gospodăresc sau comoditatea unora. „Ce vreți! E început de sezon! Chiar din prima zi să fie de toate?”

Așadar, solstiul a fost ieri. Actul de naștere al verii a fost iscolit. De pe litoral au pornit ieri spre toate colțurile țării mii de ilustrate cu ginđarii vesele și senine ca cerul, cu salutări fierbinți ca soarele și nisipul.

Iar ascăr, nu se știe exact clipa, sub respirația mării colțierul litoralului a început să scilpească argintiu.

Paul DIACONESCU

Demonstrația precisă a... cunoștințelor de geozică de șantier. Rezultatul: nota 10. Autorul ei — studentul Ștefan Pătru din anul IV al Facultății de geologie tehnică de la Institutul de petrol, gaze și geologie din Bucureșș Foto: M. Andreescu

PRIMELE CANTITĂȚI DE CATALIZATORI ROMÂNEȘTI

Fabrica de catalizatori a Combinatului chimic de la Craiova, care a început recent să producă cu o linie de fabricație, a livrat industriei chimice primele cantități de catalizatori. Probele efectuate pe catalizatorii de sinteză au dat rezultate bune, îndreptînd pe specialiștii să considere catalizatorii românești la nivelul celor mai buni realizați în străinătate.

Fabrica, cea de-a 5-a unitate intrată în producție la Combinatul chimic de la Craiova, va livra anul viitor catalizatori pentru sinteza amoniacului, conversia oxidului de carbon și pentru conversia gazului metan. (Agerpres)

TELEGRAMS

Cu prilejul zilei naționale a Republicii Argentina, tovarășul Chivu Stoica, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Române, a trimis la 25 mai o telegramă de felicitare președintelui Arturo Illia, în care i-a transmis sincere felicitări și urări pentru prosperitatea poporului argentinian.

Președintele Argentinei, Arturo Illia, a mulțumit pentru urările făcute și a transmis la rîndul său președintelui Consiliului de Stat al Republicii Populare Române cele mai bune urări pentru fericirea sa personală și prosperitatea poporului român prieten.

Cu ocazia zilei independenței Iordaniei, președintele Consiliului de Stat al R.P.R., Chivu Stoica, a transmis regelui Hussein felicitări cordiale, precum și cele mai bune urări pentru prosperitatea poporului iordanian.

În răspunsul său, regele Hussein a exprimat președintelui Consiliului de Stat al R.P.R., Chivu Stoica, mulțumiri pentru felicitările adresate, precum și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, pentru prosperitatea și progresul poporului român.

De curind, ziarul nostru a publicat sub titlul „Vista dificilă” în orele libere un articol ce se referea la preocupările de după orele de școală ale elevilor. Îndoșându-se cu fost dezbătute probleme ale activității culturale-artistice menite să contribuie, parolul cu odihnă și desinderea elevilor, la îmbogățirea orizontului lor de cultură generală. În cele ce urmează abordăm o altă latură a aceleiași probleme: folosirea plăcută, rațională, a timpului liber prin sport. **CE CONDIȚII SE CREEAZĂ PENTRU CA MASA LARGĂ A ELEVILOR SĂ ÎNDRAGEASCĂ ȘI SĂ PARTICIPE LA DIFERITELE JOCURI SPORTIVE?**

La această întrebare răspund specialiști în domeniul educației fizice, cadre didactice, părinți și elevi.

Acad. VASILE RIȘCANU, directorul Institutului de biologie generală și aplicată al Filialei din Iași a Academiei R. P. Române

Soare + mișcare = energie și sănătate

Înainte de a vorbi despre condițiile ce se creează pentru educația fizică a tineretului școlar, cred că este bine să reamintim încă și încă o dată un adevăr elementar, pe care unii părinți și educatori îl uită uneori: exercițiile fizice, sportul, plimbările în aer liber sînt obligatorii și necesare pentru organismul tânăr după eforturile intelectuale.

În munca școlară, creierul este organul cel mai activ și intens solicitat. Chiar dacă lecțiile sînt foarte interesante, chiar dacă notiunile studiate, lecțiile, spectacolele sînt pasionante, ele solicită totuși creierul. Cercetările fiziologice arată că munca intelectuală declanșează în activitatea sistemului nervos, în centrul nervos reacții chimice intense. O muncă intelectuală care depășește o anumită durată, variabilă cu tipul sistemului nervos, va avea ca urmare, mai întîi, doar o ușoară oboseală, apoi tendința de inhibiție, scăderea atenției și senza-

ția de somnolență. În această situație se impune intrarea în joc a exercițiilor fizice, care provoacă activizarea circulației sîngelui în general, încrețimă prin imobilizarea în bancă sau la masa de lucru.

Care sînt cele mai potrivite exerciții menite să contribuie la restabilirea energiei consumate prin efort intelectual? Cred că, în primul rînd, mișcările moderate și variate executate în aer liber. Alegerea trebuie făcută în funcție de vîrstă și resursele fizice ale fiecărui tînr, ținînd cont și de faptul că unele ramuri de sport solicită consum de energie nervoasă.

Încă din vechime oamenii au recunoscut soarele ca izvor de viață. Mai tirziu savanții au descoperit influența lui benefică asupra organismului uman. Asociate, aceste două izvoare de sănătate — soarele și mișcarea în aer liber — duc la dezvoltarea armonioasă, la constituția robustă și vioacitatea pe care o dorim tinerilor.

Conf. ION SÎCLOVAN, rectorul Institutului de cultură fizică

În lipsă de ceva mai bun

Cred că răspunsul la întrebarea pusă trebuie să înceapă cu o constatare: se face încă prea puțin pentru antrenarea celor de vîrstă adolescenței la felurile activității sportive. De vîrstă sînt tinerii — dornici, în general, să-și petreacă timpul liber făcînd sport — și unele cadre didactice, sfaturi populare și acei părinți care nu se preocupă de canalizarea vitalității juvenile spre practicarea mai sistematică a gimnasticii, inotului, fotbalului etc.

În numeroase cartiere s-au amenajat spații și locuri de joc pentru copii. „Amenaj-

at” este un fel de a spune, deoarece pe ele nu găsești mai nimic. Aceeasi observație e valabilă și pentru parcurile de cultură și odihnă, pădurile și locurile de agrement din jurul Capitalei, unde cu mică amenajare, de loc costisitoare, cum ar fi porți de fotbal sau handbal, panouri cu coș pentru baschet, cîteva scări și frînghii pentru cășăr, o grăoapă de sărituri s-ar putea da posibilitate tinerilor să practice diferite sporturi.

Desigur, lăsați singuri, tinerii nu vor ști să se descurce prea bine. Cîteva ar-

ADOLESCENȚA ÎN ORELE LIBERE

trebul să-l îndrum. Dar cine anume? Institutul nostru a făcut o experiență. Cu cîțva timp în urmă, în cadrul acțiunilor obștești, un grup de studenți s-a oferit să se ocupe de copiii din cartierul vecin cu uzinele „23 August”. Efectul a fost neașteptat: tinerii s-au prezentat în număr mare pe terenul de sport care a fost improvizat, dornici să afle care e cea mai potrivită ramură sportivă pentru ei, să învețe corect regulile sportului preferat. Părinții, îndeosebi mamele, au fost foarte satisfăcuți că primesc un ajutor în supravegherea copiilor, în folosirea mai rațională a timpului liber. Din păcate, experiența a rămas unică. Același rol l-ar putea îndeplini cu deplin succes timp de cîteva ore pe săptămînă, în cartierele în care locuiesc — sportivii frunțași, elevii mai mari de la școlile cu program sportiv.

GHEORGHE COSTACHE, maestrul al sportului, elev în clasa a XI-a a Școlii medii nr. 35 din București

Cu sau fără aptitudini

Am auzit uneori pe colegii mei de școală spunînd: n-am timp pentru sport. Le-am spus de fiecare dată că greșesc. Propria experiență mi-a dovedit că se pot îmbina foarte bine învățătura, activitatea cultural-educativă cu sportul și chiar cu sportul de performanță. Unii colegi se miră cum găsec timp și pentru lecții, antrenamente, lectură, spectacole. Eu caut să-mi drămuiesc timpul liber între fiecare dintre ele. Alții se laudă că au văzut de trei ori un film care le-a

plăcut sau că au fost la toate filmele care rulează săptămînal. Cred că aici este „necazul”. Într-o zi un film în plus, o oră sau două pierdute fără rost nu înseamnă mare lucru. Aduna-te și raportate la scara unui trimestru sau an școlar, ele înseamnă foarte mult, în dauna altor activități folositoare.

Am cunoscut mulți tineri care se consideră sportivi pentru că nu le scapă nici un meci transmis la televizor, pentru că știu pe de rost valoarea performanțelor diferiților campioni. Alții, văzînd că nu pot obține cît al bate din palme rezultate de performanță, se autodeclară „fără aptitudini” și se lasă de sport. Desigur, nici unii, nici alții n-au dreptate. Este, firește, o mare bucurie să ai calități pentru sportul de performanță, să participi la competiții. Dar nu este mai puțin plăcut să fii prezent pe terenul de sport pur și simplu din dorința de a face mișcări, de a te reconforta și distra.

În programul de activități culturale-educative al școlii și organizației U.T.M. sînt prevăzute și acțiuni sportive. Unele însă nu sînt prea interesante, nu-i atrag pe elevi. Mă gîndesc cît de mult ar fi apreciat de elevi o după-amiază (sau dimineață, în funcție de orarul lecțiilor) sportivă pe un stadion sau la o bază sportivă. După cîte știu, există o hotărîre a forurilor de specialitate ca terenurile sportive să fie puse, în zilele de luni, la dispoziția școlilor. Aici, îndrumați de profesorul de sport sau de un sportiv de performanță, ar putea să practice sportul preferat sau, pur și simplu, să alerge liber, să se joace. Tot astfel s-ar putea organiza ieșiri în parcurile sau pădurile din jurul orașului.

Anchetă realizată de Florica DINULESCU

EMIL POPESCU, tehnician la Uzina de tractoare din Brașov

Sport? Cu tata duminică în tribună...

În principiu, toți părinții sînt de acord că copiii lor elevi trebuie să aibă un program cît mai bogat și variat, care să nu-i obosească și să contribuie, totodată, la îmbogățirea orizontului cultural, la educarea lor. Cînd însă este vorba de a aplica în practică acest principiu, atitudinile, opiniile sînt uneori diametral opuse. Astfel, unii părinți dau atenție numai activității intelectuale a copiilor, le umplu timpul liber cu lecții suplimentare de muzică, limbi străine. Pentru mișcare în aer liber nu mai rămîne timp decît în vacanțe, uneori nici chiar atunci. Și după tot acest „program” se mai miră de ce copiii sînt palizi, firavi. Alții au o „grijă” exagerată care se transformă în opusul ei: nu dau voie copiilor să facă gimnastică și sport de frică să nu se accidenteze; nu-l lasă să alerge fiindcă transpiră și pot răci; nu le permit să stea la soare pentru că o să-i doară capul s.a.m.d.; îi cocolesesc peste măsură. Dar mișcarea, activitatea în aer liber? Copiii sînt luați la plimbare și în vî-

zită sau fac sport... mergînd cu tata duminică la meciurile de fotbal.

Altele sînt însă soluțiile pentru a-i îndruma pe copii spre activitatea sportivă cea mai potrivită cu vîrsta, starea fizică și preferințele lor. După cum se știe, în regiunea noastră și în alte zone de munte se practică pe scară largă turismul. La noi în uzină, Carol Hertrich, șamotor la cuptoarele de forj, și Nicolae Cernea, controlor de calitate la șasiu, sînt cunoscuți ca mari amatori de excursii. Aproape duminică de duminică, cînd timpul e frumos, iarna sau vara, cei doi prieteni pornesc cu familiile spre Poiana Brașov, Valea Răgădăului, Poiana Narciselor sau spre alte locuri pitorești. Ei și-au obișnuit copiii de mici cu mersul pe jos, cu urcușul, cu aerul tare și sănătos al munților. Iar copiii lor nu răcesc și nu sînt bolnavi, arată de ține mai mare drag să-i privești. Mai e nevoie oare de vreun argument în plus în favoarea timpului petrecut de elevi în aer liber?

Recoltatul cireselor la G.A.S. Popești-Leordeni
Foto: Agerpres

TEATRE

Teatrul de operă și balet: Aida (orele 19). Teatrul de stat de operă: Prințesa circului (orele 19,30). Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comedia): Maria Stuart (orele 20). Sala Studiu: Vărfurile din Salem (spectacol prezentat de Teatrul Național „V. Alecsandri” din Iași — orele 20). Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din Bd. Ștefan Măgureanu nr. 3): Opera de trei parate (orele 19,30, sala Studio, str. Al. Sahia nr. 75 A). Dragă minciunosule (orele 19,30). Teatrul „C. T. Nottara” (sala Magheru): Luna demostenilor (orele 19,30, sala Studio). Sonet pentru o păpușă (orele 20). Teatrul Mic (str. C. Mille nr. 16): Cinci schițe și Cîntăreala ceașă (orele 20). Teatrul „Tănăscu” (sala din Str. Academiei nr. 19): Bătălii și vîntul (orele 9 și orele 11). Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): Revista dragostei (orele 20, sala Victoria): Veselle la 174 (orele 20).

CINEMATOGRAFE

Laleaua neagră — film pentru ecran panoramic: Patria (8, 11,30, 14, 16,30, 19, 21,30). Astăzi tot ce e în timpul: Republica (completează Zilele Sighișoarei 9,45; 12, 14,15; 16,45; 19, 21,15). București (completează Zilele Sighișoarei 9,30; 11,45; 14, 16,30; 19, 21). Stadionul Dinamo (completează Zilele Sighișoarei — orele 20). Grădina „Progresul” (completează Zilele Sighișoarei Str. Ion Vidu nr. 5 — orele 20). Melodia (10, 12, 14,45; 16, 18, 20). Spre culmi: Filmul nr. 11; 13; 15; 17; 19; 21). Festival (10; 12; 15; 17; 19; 21; la grădina — Pasajul Eforie — orele 20). Grădina „Doina” (Str. Doamnei nr. 19): Spre culmi: Filmul nr. 11; 13; 15; 17; 19; 21). Drumul spre înaltă societate: Carpați (9,15; 11,30; 13,45; 16). Nuntă cu perlești: Capitol (completează Joris Ivens nr. 1; 11,15; 13,30; 16; la grădina — orele 20,30). Ne asumăm răspunderea: Unirea (16; 18,15; la grădina — orele 20,15). Cînd Martin avea 14 ani: Victoria (completează Valurile deasupra noastră — 10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). Spărgătorul — cinematoscop: Buzesti (14,30; 16,45; 19; la grădina — orele 20,15). Soterial iadului: Arceul Liberății (Str. 11 Iunie 14, orele 20,30). Fata în doină: Central (10,30; 12,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30). Perentari (16; 18; 20). Bine ai venit! Drumurile celui de-al cincilea continent: Lumina (10; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). Cronica unei crime: Cinemascop: Perovici (completează Sport nr. 2/1985 — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30). Uchișii de femei: Union (13; 17; 19; 21). Program tinerilor copii: Doina (orele 19 dimineața). Casa Ricordi: Sala Palatului R. P. Române (seria de bilete 1449 — orele 19,30). Doina (11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15). Modern (10; 12,30; 15; 17,30; 20). Grădina „C. Tănase” (sala din Str. 11 Iunie nr. 19,45). Împărăția oglinzilor străine — Punguța cu doi bani: Timpuiri Noi (9; 11; 13; 15; 17; 19; 21). Iamokik — cinematoscop (ambele seri): Cîmpul (10; 12,30; 15; 17,30; 20). Pe urmele lui Ahmed: Excelsoar (completează Soarele populare — 10; 12,15; 15,30; 18; 20,30). Pădurea spinușoarei — cinematoscop: Dacia (completează Soarele populare nr. 2/1985 — 9,30; 13; 16,30; 20). Progresul (completează Plonieria nr. 2/1985 — 15,30; 19). Animalele — Cum am crescut săntos: Crîngarii (16; 18,15; 20,30). Misterele Parisului — cinematoscop: Crîngarii (10; 12,15; 16; 18,15; 20,30). Hanka: Flacăra (16; 18,15; 20,30). Grădina „Lira” (Calea 13 Septembrie nr. 198 — orele 20,15). Miorița sîmbătică: Vitan (completează Rapsoade ungare — 16; 18; 20; la grădina rulează Elena din Troia — cinematoscop — orele 20,15). Pacea (completează 1 Mai 1965 — 10; 12,15; 16; 18,15; 20,45). Măști de artă românească: 10,30; 12,30; 14,30; 16,30; 18,30; 20,30). Cu bicicleta spre Lună: Mosilor (completează Sport nr. 2/1985 — 15,30; 19; la grădina — orele 20,30). Rostul neagra (ambele seri): Aurora (9,30; 13; 16,30; 20; la grădina — orele 20,15). Doi băieți ca plina caldă: Cosmos (completează Celine amitețe — 16; 18; 20). Două etaje de ferice: Vulturul (16; 18,15; 20,30). Armata coboșurilor: Colentina (completează Sport nr. 2/1985 — 16; 18,15; 20,30; la grădina — orele 20). Neamul Soimăreștilor — cinematoscop (ambele seri): Floarea (completează Soarele — 10,30; 14; 17; 20). Sotii în oraș: Rahova (completează Callatis — 16; 18,15; la grădina — orele 20,30). Rachețele nu trebuie să decoleze: cinematoscop: Lira (completează Kremlinul roșovian — cinematoscop — 15; 17,15; 19,30). Joe Imonada — cinematoscop: Drumul Sării (completează Tărîmul ospitalier — 16; 18,15; 20,30). Logodnicele văduve: Cotroceni (completează Gara lumii — 15; 17; 19; 21).

TELEVIZIUNE

Orele 16 — Transmisia de la Stadionul 23 August a înfîlțirii de fotbal dintre echipele Rapid și Progresul și Dinamo București — Steaua, 19,30 — Jurnalul televiziunii, 19,40 — Pentru copii: „Spălmă dolevicilor” — scenetă de Chișinău, 20,00 — Filmul documentar „Monumentele din PISA”, 20,30 — Emisiunea „Debuturi”, 21,40 — Oamenii sărmani — ecranizarea de Ion Barnea. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

Cum va fi vremea

Timpul probabil pentru zilele de 3, 4 și 5 iunie 1985. În țară: Vreme ușor instabilă mai ales în prima parte a intervalului. Averse locale în cea mai mare parte a țării. Vîntul slab pînă la vîntul de vînt. Temperatura în scădere ușoară, minime vor fi cîndva între 6 și 16 grade, iar maximele între 16 și 26 grade. În București: Vreme ușor instabilă mai ales în cursul după-amiezilor, cînd vor cădea ploi scurte durate. Vînt slab pînă la vîntul de vînt. Temperatura în scădere ușoară la început, apoi staționară.

ANCHETA „SCINTEII”

- Orașe despre care se vorbește
- O concepție edilitar-gospodărească...
- la panou • Despre dezavantajele semînței de dovleac • Corijente la estetică

Încontestabil, a existat o lume a provinciei, care se suloca în propria ei cochile, cum arăta în cadrul reportajului nostru de ieri poezia Teodor Oaș. Orașele provinciei au ieșit însă de mult din stăpînire și apatia vîieii asa-zise patriarhale; ele și-au făcut renume într-o ramură sau alta a industriei naționale, un chip propriu, o personalitate distinctă. Una dintr-dovezile cele mai convingătoare despre aceasta este orașul Birlad. Să pornim pe străzile lui.

Rulmenți și grădini

Cred că i-a crăpat obrazul de rușine necunoscutului care a aruncat un rest de țigară în leța magazinului de artizanat din centrul Birladului. Din prag, responsabilă unității a urmărit fără un cuvînt traectoria luminoasă și apoi a ridicat de pe trotuar micul încă aprins. Celășteanul, care pînă atunci privea îndelung obiectele expuse în vitrină, a devenit deodată foarte grăbit și s-a îndepărtat. Am asistat la o bună lecție de educație cetățenească.

Se vor găsi poate unii, necunoscuții ai Birladului de astăzi, care să socotească exagerate cele de mai sus. Nu au decît să viziteze orașul, cunoscut pe vremuri ca „urbe a inundațiilor și a prafului”.

Vorbii-ne despre Birladul de azi — l-am solicitat pe tovarășul ELIADE SOLOMON, controlor de calitate la Fabrica de rulmenți.

— Construirea fabricii de rulmenți, crearea și dezvoltarea fabricii de confecții au transformat Birladul într-un oraș industrial, ne-a răspuns interlocutorul nostru. Noi, birlădenii, sîntem minări de fapt că am ieșit din anonim. Despre producția noastră se vorbește în presă, la radio. Și apoi este și un oraș bine gospodărit.

— Am venit la Birlad acum 7 ani. De atunci s-au schimbat multe pe aici, în primul rînd chiar în fabrica noastră de confecții — ne spune tînăra maistră IOANA RĂDUCANU. S-a reușit întreaga întreprindere. În vechiul nostru oraș au apărut cartiere noi de locuințe. Vizitați, de pildă, cartierul Fabricii de rulmenți sau Cetiniei, unde construcția continuă... E drept, Birladul mai are încă unele greutăți în alimentarea cu apă. Dar gospodarii locali nu stau cu minile în sin; pînă acum s-au forat o serie de puturi de mare adîncime, care au ameliorat debitul, iar anul acesta, datorită condițiilor create, vor începe lucrări pentru aducțiunea apei în oraș din preajma Tecuciului. Și totuși, stropitoarea udă nu numai străzile centrale, ci și pe cele marginase. Se vede, de la Birlad și o grijă deosebită față de aspectul intrărilor în oraș, bine întreținute, infrumusețate.

— Numai poarta dinspre gară, bulevardul Primăverii, a fost utilă, și-a arătat dezamăgirea într-o discuție mecanicului PETRE IONASCU. Abia acum se încep trotoarele cu borduri, se plantează flori. Bulevardul Primăverii e în întreținere... — De ce este vitregit acest colț important al localității? l-am în-

trebat pe tovarășul VASILE STANESCU, președintele statului popular orașesc.

— Ne-am îndreptat între timp atenția asupra altor cartiere. Dar ti vine și lui rîndul.

Este adevărat că nu se poate face totul deodată și că la Birlad s-a făcut mult. Nu ar fi totuși necesar ca prima impresie a vizitatorului coborît din tren să nu fie aceea că poposește într-un oraș „uitat de oameni” — cum se spune? Mai ales cînd impresiile ulterioare — curățenia străzilor și a fatadelor, grija pentru întreținerea și extinderea spațiilor verzi, amenajarea cu gust a centrului, politetea omului de pe stradă și a celui de la teigheaua magazinului, transportul în comun pas la pas — ca un coesonic — o dezminț și o înfățișare definitivă.

Le mai scapă gospodărilor locale și alte lucruri în orașul lor, mărînt într-adevăr, dar care vădesc un anumit spirit păfuit. Bunăoară, este supărător sistemul I.G.L.-ului de a-și imatricula casele pe care le gospodărește prin aplicarea pe fațade — altfel bine îngrijite — a unor tablete ruginite de tîniche purtînd inscripția „Imobil I.G.L. nr. ...”. Nu sînt interesante și tovarășii de la această întreprindere ca fatadele clădirilor, aspectul străzilor să fie cît mai atrăgătoare. Nu cumva altfel nu-și pot ține evidența clădirilor ce li s-au încredințat spre gospodărire?

— Ce părere aveți despre tablita de pe fațada imobilului dumnea-voastră? — Am intrat pe o locatară.

— Parcă ar fi tablita de inventar, a ris ea.

Iată cum un amănunt poate crea o impresie nepăcătă. Și e păcat, pentru că Birladul are multă frumusețe în grădini și clădirile sale — blocuri noi, cinematografe noi, școli noi, parcuri noi — create cu minimele unor oameni noi, setoși de cultură și de desfătări artistice, care trăiesc astăzi o viață spirituală plină, bogată.

Timpul liber, serile birlădeni-

lor nu mai plătesc tribut plictiseli cronice, îngustimii de orizont de pe vremea cînd dughenile umplau strada mare cu miros de scrumbie și cînd crîșma era aproape singurul local de „distracție”. Joia, sîmbăta și duminică se deschid larg porțile Teatrului de stat „Victor Ion Popa”. Două cinematografe moderne, construite în anii puterii populare, invită la vizionarea în condiții civilizate a unor filme destul de proaspete. Curcubeul scaunelor multicolore de pe terasa restaurantului „Moldova” îi incită ochiul, înviorază peisajul, ca și grădina de vară „Miorița”, crotită cu o modernă linie arhitectonică. Firmele luminoase își au și ele graiul lor: Birladul, înmădușit și al prafului și spurcilor, a devenit un centru industrial, cultural, care se modernizează continuu, schimbînd și înfățișarea împrejurimilor.

O „moștenire” care nu trebuie păstrată

La Tirgoviște, primul contact cu orașul nu este clădirea frumoasă a Clubului petrolștilor, înălțat relativ nu de mult chiar în apropierea gării. Însăși existența unei astfel de instituții vorbește de la sine de industrializarea și a acestui vechi oraș. Puternică uzină de utilități petroliere, cunoscută nu numai în țară, dar și peste hotare, nu este singura întreprindere a acestui oraș întinerit în anii noștri. Întreprinderea de industrie locală „Victoria” produce lacuri, vopsele, material de construcție. Întreprinderea „Ciocanul” are o unitate modernă de producție a mobilei. Industrializarea vechii „urbe” și-a spus cuvîntul și în ce privește nivelul de trai al locuitorilor. Pe un teren întins, altădată plin de gropi și băltoace, s-a construit un nou cartier — Alea Trandafirilor. Pe locul fostului obor este în construcție un alt grup de mari blocuri. La riul Dimbovița a început construcția unei moderne stații de apă potabilă, care va completa alimentarea cu apă a acestui oraș în plină dezvoltare.

Să vedem însă în ce măsură mai dăinuie provincialismul.

„Plăteala rotundă a gării. Pentru cei care abia a coborît din tren, aici începe orașul. Începe aici, cu un rond proaspăt pietruit, de pe care nu s-a risipit încă un cerc de nisip.

— Este urma unui rond de flori, ne spune cu regret un tirgoviștean. În mijlocul cercului se înalță un lampadar frumos. Toate astea au dispărut de cînd s-a făcut aici stația IRTA.

Panouri zugrăvite rudimentar „împodobesc” fără ca prezența lor să fie utilă cuiva — gardurile caselor din preajmă. Personalul IRTA „sfînteste locul” cu gînușul măturat din autobuz. Pentru numeroși călători care așteaptă plecările vehiculelor — o singură bancă. Evident, gospodării locale nu se îngrijesc de această poartă a orașului.

Pornind mai departe pe bulevardul poetic denumit al Castanilor, te aștepti să vezi un oraș plăcut; dar panouri urite — mostre de prost gust — desuete și uneori agramate, risipește deindată poezia.

— De ce au fost puse? — l-am întrebat pe tovarășul inginer IOAN CĂLCIOIU, președintele statului popular al orașului.

— Știu și eu? a răspuns. Sînt președinte doar din martie. Le-am „moștenit”. Am costat mulți bani.

Le-a moștenit și așa au rămas. Merită să reproducem, cu punctuația originală, unul din textele înscrise pe aceste panouri, care se tînc de cretători, de-a lungul lungului bulevard al Castanilor: „Elevii și eleve, depuneți eforturi susținute rațional organizate, în vederea însușirii de cunoștințe tehnice pe care să le aplicați cu hotărîre în practică...” s.a.m.d.

„Activitatea cultural-artistică de masă constituie în (corectat vizibil: un) principal mijloc de educare a oamenilor muncii” — glăsuște un al panou. Sînt și multe alte asemenea panouri, care puteau să lipească de sub sirurile paralele de bătrîni și pletosi castani.

Nu știm dacă gospodarii orașului

vor găsi sau nu cu cale de a renumi la aceste „podoabe”, dar, fără excepție, toți cetățenii întrebați le-au etichetat inutile și de prost gust.

Pe trotuarul unei străzi din centru sînt plantate niște coșuri mari de beton, pentru flori. Ele stînjelesc circulația.

Am acordat un spațiu atît de mare acestor aspecte pentru faptul că exprimă, într-un fel, o concepție edilitar-gospodărească depășită, amintesc psihologia, mentalitatea provincială de odinioară.

În plin centrul orașului, fațada clădirii care adăpostește restaurantul „de categoria I” „Dunărea” este vîruiată doar pînă la firma respectivă.

— Economie de vopsele? — Nu, să vedeți — a răspuns tovarășul AUREL PREDĂ, de la sfatul popular — etajul aparținînd Consiliului local al sindicatelor. Noi am zugrăvit doar partea noastră...

Ășadar, gospodărie cu sertare: în cel de jos un funcționar a făcut curat, cel de sus nu-l mai privește. Dar într-adevăr nu-l mai privește?

În pofida unor astfel de lipsuri, nu poți să nu constăți că centrul orașului se bucură totuși de atenția sfatului popular. Aici sînt concentrate unitățile mai mari de alimentație publică, atelierele de reparată radio și televiziune, cinematografele, telefoanele publice. Dar nu departe de centru, pe stra-

da Al. I. Cuza, zac de-a lungul trotuarului grămăzi de piatră aduse pentru pavare. Cetățenii ne-au spus că le știu acolo de vreun an și jumătate. Tovarășul președinte neagă acest lucru; cîcă n-ar zăcea chiar de atîta vreme...

Discutînd despre activitatea lor, gospodarii orașului ne-au vorbit printre altele, de eforturile depuse pentru curățenia străzilor. Multe dintre ele ar putea fi considerate curate, dacă...

— Dacă ce? — Dacă nu s-ar mînea atîtea semînțe, ne explică unul dintre ei.

Asta cum așa e... Din loc în loc, chiar pe arterele principale sau în fața cinematografeilor, se vînd și se ronțesc semînțe.

— De ce vă împacăți cu această situație? — Am întrebat.

— Noi nu am autorizat acest comerț...

În fața unei asemenea precizări am renunțat să continuăm discuția pe tema... semînțelor de dovleac. Nu e vorba însă de a interzice mîncatul semînțelor, ci de a impune respectarea curățeniei orașului...

Părăsînd orașul Tirgoviște, fără voie ne-am gîndit la Birlad și ne-am amintit cuvintele spuse de președintele sfatului popular, „Noi, gospodarii orașelor, sîntem oameni „gelosi” din fire. Mereu ni se pare că altora li se acordă fonduri mai mari, condiții mai bune. Dar cînd ne interesează mai îndeaproape vedem că nu este așa și că, în cea mai mare parte, totul depinde de felul cum muncim”...

Dezvoltarea economică a orașelor noastre a determinat înnoiri esențiale în întreaga viață a acestora. Lincelele urbe de odinioară sînt astăzi orașe în plină înflorire, încadrînd tot mai mult în ritmul vieții moderne. În opoziție cu aspecte și mentalități de felul celor semnalate în ancheta noastră, o nouă concepție despre gospodăria și estetica orașului și-a făcut loc deopotrivă la instituțiile locale, ca și în rîndurile cetățenilor.

Em. MIHAILESCU

DE PESTE HOTARILE

Cursul lirei sterline

SCĂDERI CONSECUTIVE

LONDRA 1 (Agerpres). — Marți, cursul lirei sterline pe piața de schimb internațional a înregistrat o nouă scădere provocată, de astă dată, de vânzările masive de valori guvernamentale la prețuri extrem de scăzute. La mai puțin de două ore de la deschidere, lira a înregistrat o nouă pierdere din valoarea ei. Agenția Reuters anunță că Banca Angliei a fost obligată, pentru a doua oară în mai puțin de o săptămână — perioadă în care cursul lirei a înregistrat scăderi repetate — să intervină pe piața de schimb pentru a opri diminuarea valorii monedei.

În ultimul timp, remarcă observatorii occidentali, s-a vorbit mai puțin despre lira sterlină; aceasta nu înseamnă că moneda britanică s-a însămănățat. „Guvernul Wilson, scrie ziarul italian „La Stampa”, nu a reușit încă să îndrepte prora spre un port care să pună lira sterlină la adăpostul furtunilor.”

Evenimentele de marți arată că americanii au primit favorabil cererea englezilor. Se crede că, la fel ca și în trecut, ajutorul va consta în cumpărarea de lire pe piețele străine. Printre factorii cu influență negativă asupra cursului lirei sterline, agenția Associated Press enumără: cifrele oficiale nesatisfăcătoare privind productivitatea națională și menținerea unei taxe de scont (7 la sută) foarte ridicată. Ziarul „Financial Times” arată și alți factori, printre care deficitul balanței de plăți a Angliei.

Sesiunea N.A.T.O.

Divergențele persistă

Comitetul selectiv, un pas spre cererile Franței?

PARIS 1 (Agerpres). — Marți au luat sfârșit la Paris lucrările sesiunii ministrilor apărării ai țărilor membre ale N.A.T.O., convocată pentru a discuta o serie de probleme legate de strategia acestei alianțe. Ministrul armatei al Franței, Pierre Messmer, s-a mulțumit să se refere la propunerea americană prezentată de McNamara, vizând crearea unui comitet selectiv compus din patru sau cinci membri ai Alianței, comitet care urmează să studieze căile de „îmbunătățire a studiilor și a extinderii participării țărilor membre ale N.A.T.O.” la elaborarea strategiei nucleare, atât în ce privește forțele tactice cât și cele strategice. El a declarat că guvernul francez va studia propunerea făcută de McNamara, propunere care, potrivit agenției Associated Press, „pare

să fie un pas spre îndeplinirea cererilor președintelui de Gaulle de a se constitui în cadrul alianței un directorat tripartit format din S.U.A., Marea Britanie și Franța”. La sfârșitul sesiunii a fost dat publicității un comunicat în care se subliniază că miniștrii apărării ai N.A.T.O. și-au reafirmat hotărârea de a menține capacitatea militară a alianței. O dată cu publicarea comunicatului, secretarul general al N.A.T.O., Manlio Brosio, a ținut o conferință de presă în care a ținut să precizeze că nu s-au semnalat conflicte în legătură cu problemele strategice. „Există cu siguranță, a recunoscut Brosio, diferențe de opinii”. Din declarația lui Brosio reiese că participanții la conferință au evitat să-și reafirme divergențele, ceea ce nu dovedește că acestea ar fi fost soluționate.

SĂ ÎNCETEZE AGRESIUNEA ÎN VIETNAM

O declarație a Ministerului de Externe al R. D. Vietnam

HANOI 1 (Agerpres). — După cum transmite Agenția vietnameză de presă, la 1 iunie Ministerul Afacerilor Externe al R. D. Vietnam a dat publicității o declarație prin care condamnă în mod energetic acțiunile războinice întreprinse de navele flotei a 7-a a S.U.A. de-a lungul zonelor de coastă ale Vietnamului de sud. Cea mai mare parte a flotei a 7-a, se spune în declarație, atacă neîncetat teritoriul populat din Vietnamul de sud, iar avioanele americane, decolate de pe portavioanele acestor flote, efectuează zilnic raiduri asupra provinciilor de coastă ale R. D. Vietnam și vaselor care navighează în apele ei teritoriale.

„Dacă guvernul american va intensifica și extinde războiul său agresiv din Vietnam, se spune în declarație, el se va lovi fără îndoială de rezistența fermă a poporului vietnamez, care va lupta pînă la capăt; guvernul american își va atrage astfel condamnarea severă din partea popoarelor din lumea întreagă, inclusiv a poporului american, și va suferi o înfrângere rușinoasă.”

DIN PRESA STRĂINĂ

DIE PRESSE

Vizita cancelarului Klaus la Bonn

La sfârșitul săptămânii trecute, cancelarul austriac Klaus s-a deplasat pentru două zile la Bonn unde a avut o întâlnire cu cancelarul vest-german, L. Erhard. Cu acest prilej a avut loc un schimb reciproc de informații, fără să se ia nici un fel de hotărâre. Discuțiile s-au referit în special la relațiile dintre Piața comună (C.E.E.) și Asociația europeană a liberului schimb (A.E.L.S.) și posibilitatea unei apropieri între cele două comunități europene.

SUDEUTSCHE ZEITUNG

Criza politică din Belgia

În cercurile politice din Bruxelles se exprimă unanim părerea că rezultatul alegerilor parlamentare a provocat o criză politică internă în Belgia, care este foarte greu de rezolvat și care poate fi periculoasă și de lungă durată. Cele două partide ale coaliției guvernamentale (partidul creștin social și partidul socialist) dețin în prezent 141 de locuri (înainte de alegeri deținea 180) din cele 212 locuri. Ziarul arată că cele mai mari greutăți pentru realizarea unui program guvernamental de compromis, care ar putea să se sprijine pe o majoritate parlamentară, constă în aceea că fiecare partid insistă asupra revendicărilor sale.

NEW YORK TIMES

Concurență și îngrijorare

Prin vânzările sale, Statele Unite au devenit cel mai mare negustor de arme din lume. Din motive economice ele concurează în acest domeniu Marea Britanie și Franța. Ofensiva vânzării de arme în Europa occidentală, incluzând credite garantate de Pentagon, a provocat o considerabilă îngrijorare la Paris și la Londra unde, de curând, în unele ziare au apărut aspre critici.

Vedere din Roma

La 2 iunie, poporul italian sărbătorește aniversarea Republicii. Acum 19 ani, la 2 iunie 1946, în urma unui referendum, Italia a fost proclamată republică. Acest act a fost un mare rod al mișcării de rezistență antifascistă și al războiului de eliberare națională, la care au participat cei mai buni și cei mai simpatici pentru aspirațiile de pace și de progres ale poporului italian, opinia publică din țară necerând prețioasele merite sale în dezvoltarea culturii, contribuția sa la tezaurul civilizației universale, realizările sale în domeniul economiei, tehnicii, științei.

Între Republica Populară Română și Republica Italia s-au statornicit și se dezvoltă relații economice și culturale științifice, pe baza egalității și avantajelor reciproce. Schimburile de produse românești și italiene se largesc ca de obicei. Devin tot mai frecvente contactele între oamenii de știință și artiști din cele două țări. Toate acestea contribuie la întărirea prieteniei cu vechi tradiții dintre popoarele română și italiană.

Cu ocazia sărbătorii naționale a Italiei, poporul nostru adresează poporului italian un calduros salut și cele mai bune urări de prosperitate și pace.

În Comisia O.N.U. pentru dezarmare

PROPOUNERI PREZENTATE DE DELEGAȚIA SOVIETICĂ

NEW YORK 1 (Agerpres). — Agenția TASS transmite: La 1 iunie, delegația sovietică în comisia O.N.U. pentru dezarmare a prezentat proiectele a două rezoluții. Primul proiect de rezoluție propune tuturor statelor care dispun de baze militare în alte țări să le lichideze neîntârziat și să nu mai crească asemenea baze pe viitor. În proiectul de rezoluție se propune, de asemenea, încheierea unui acord cu privire la retragerea în interiorul granițelor naționale a tuturor forțelor armate aflate peste hotare. Bazele militare străine, se subliniază în rezoluție, sînt o consecință a presiunilor exercitate asupra țărilor în care acestea sînt

amplasate, un instrument pentru menținerea colonialismului. Cel de-al doilea proiect de rezoluție sovietică cheamă toate statele să întreprindă acțiuni în vederea încheierii cât mai grabnice a unei convenții privitoare la interzicerea folosirii armelor nucleare și termonucleare, convocînd în acest scop, nu mai tîrziu de prima jumătate a anului 1966, o conferință specială la care să participe toate statele lumii. Proiectul propune statelor care posedă arma nucleară să facă o declarație, încă înainte de încheierea acestei convenții, că nu vor folosi primele această armă.

Reprezentantul sovietic, N. T. Fedorenko, a declarat la sediul comisiei că Uniunea Sovietică este gata să facă declarația că nu va folosi prima arma nucleară, dacă o asemenea declarație vor face și puterile nucleare occidentale. U.R.S.S., a spus reprezentantul sovietic, este de acord să întărească și celelalte propuneri ale sale prin fapte concrete. Ea este gata să retragă neîntârziat trupele care sînt dislocate pe teritoriile statelor aliate cu U.R.S.S., în conformitate cu obligațiile ce decurg din Tratatul de la Varșovia. Rămîne, a spus N. T. Fedorenko, ca puterile occidentale să procedeze la fel.

Reprezentantul S.U.A., William Foster, a declarat că delegația S.U.A. va vota împotriva proiectelor de rezoluție sovietice și a prezentat un proiect de rezoluție al S.U.A., care, însă, nu propune nici o măsură concretă.

Montevideo. La încheierea celui de-al șaselea festival internațional al filmului documentar și experimental din Uruguay, organizat de Societatea de radioteleviziune din Uruguay, R. P. Română a primit trei distincții: Mențiune specială la categoria film cultural pentru filmul „Sub aripa vulturului”, o mențiune onorifică pentru filmul „Comoara” și o mențiune pentru filmul pentru copii „Marile emoții mici”.

Actualitățile se petrec în prezent în Turcia nu în suprastructura politică, ci în structura economică. Este incontestabil că în ultimii ani s-au înregistrat anumite progrese în acest domeniu. Ankara însăși reflectă acest lucru: orașul a crescut, cartierele de locuințe moderne s-au extins, și-au făcut apariția mai multe blocuri înalte, dintre care vreo două numără peste 20 etaje, pe străzi domoște o vie circulație. În Istanbul, de asemenea, au apărut clădiri noi, iar altele sînt în construcție. Cronica ultimelor săptămîni a înregistrat intrarea în funcțiune a oțelăriei de la Ereğli, unul din obiectivele importante ale planului cincinal de dezvoltare. Dar în ansamblu, după cum spune unul din funcționarii cu răspundere de la Co-

NOTE

Acolo unde se încăieră conductele petroliere...

Libanul nu este o țară producătoare de petrol. Cu toate acestea, de câteva zile, în cadrul guvernului de la Beirut a început o vie discuție în legătură cu prejudiciile aduse țărilor de către mării magnafii ai petrolului din Orientul Mijlociu. Poziția libaneză față de companiile străine este dictată, firește, de cu totul alte considerente decît cea a Irakului sau Arabiei Saudite, țări mari producătoare de petrol. Pe teritoriul libanez trec câteva mari conducte petroliere: una, venind de la Kirkuk (Irak) lungă de 856 km este proprietatea lui „Iraq Petroleum Company”; alta cu o lungime de 1720 km, aparține lui „Transarabia Pipe Line Company” (Tap-Line). Ea pornește din regiunea gollului Persic, străbate întregul deșert al Arabiei Saudite și al Siriei, trece prin Iordania și ajunge aproape de portul libanez Saida pe fîrmele Mediterane. Aici, la fel ca și punctul terminus al celeilalte conducte (Tripoli), se găsește o puternică rafinărie care prelucrează anual circa 700 000 tone de petrol. Porturile Tripoli și Saida cunosc o mare animiție. „Numărul vaporelor care au încălcat petrol din Liban în 1964 — scrie ziarul „Le Monde” — poate fi evaluat la o mie, adică în medie, trei pe zi. Este vorba, prin urmare, de un neîntrerupt du-le-vino al navelor petroliere de toate naționalitățile, care se desfășoară în largul coastelor libaneze.”

Pentru trecerea conductelor pe teritoriul său, Libanul primește anual taxe de tranzit. Ultimul acord încheiat cu „Iraq Petroleum Company” în 1959 prevede vîrsarea în fondurile libaneze a 125 000 lire sterline pe an. Acestor vîrșăminte li se adaugă taxe de încărcare, taxe de port. Se apreciază însă că daunele aduse de aceste companii economiei libaneze, prin faptul că dispun de monopolul distribuției petrolului în țară la prețuri stabilite de ele însele, reduc în mare măsură valoarea compensațiilor. Discuția deschisă de câteva zile în sinul guvernului libanez constituie o încercare de a pune capăt acestei situații anormale.

Ministrul libanez al economiei naționale, Bahige Takieddine, a prezentat guvernului de la Beirut propunerea de a se cere revizuirea tuturor acordurilor încheiate între guvern și respectivele societăți petroliere. „Statul — a spus el — nu mai poate lăsa în starea lor actuală convențiile semnate cu diferitele companii petroliere”, în virtutea cărora Libanul și-a interzis să importe petrol și produse petroliere din altă parte decît de la societățile alea căror conducte trec prin țară. „Importul liber de produse petroliere — a declarat în concluzie ministrul libanez — ar rezolva în parte problema scumpetei în Liban. Nu există nici o explicație, nici o justificare pentru acest gen de monopol obținut de societățile petroliere.”

Această poziție constituie, fără îndoială, o nouă manifestare a mișcării care se desfășoară în numeroase țări ale Orientului mijlociu pentru limitarea pozițiilor privilegiate deținute de monopolurile petroliere străine.

Nicolae N. LUPU

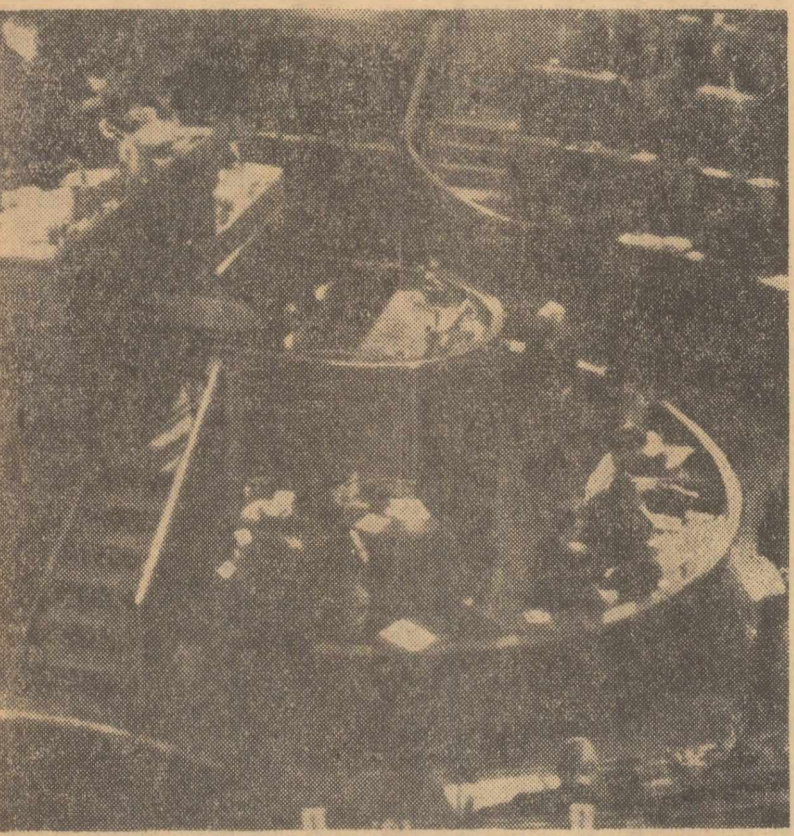
Aur, vin și parfum... politic

Dînd oficial explicația că dorește să contribuie la oprirea scurgerii auriului de la Fort Knox (sediul tezaurului S.U.A.), guvernul american a luat o măsură care nu va face desigur nici o plăcere Franței. Este vorba, după cum relează ziarul „La Stampa”, de campania lansată în S.U.A. împotriva băuților franceze. Mesele oficiale de la Casa Albă și Departamentul de stat se servesc acum numai produse indigene, vin din Texas, șampanie din California etc. Racomandarea „Consumați băuți americani!” a fost trimisă și ambasadorului și consulatului S.U.A. din străinătate. Bineînțeles că mai sînt și excepții. După cum afirmă înviliții președintelui Johnson, li se înfîlțără deseori să consume șampanie care nu pare a fi produsă și adusă din California.

Cît despre vinuri, economiștii americani recunosc că propaganda în favoarea băuților americani este mai mult psihologică decît practică. Experiența a arătat că, pentru lichioruri și alte băuți neamericane, nici o măsură nu va reuși (chiar și după mărirea taxelor vamale) să schimbe preferințele consumatorilor.

Boicotul nu vizează însă numai băuții. Ziarul „El Messaggero” informează că sofiile și fiicele înalților demnitari americani „refuză să se adreseze renumitelor case de modă pariziene, așa cum refuză să folosească parfumurile franceze, dînd preferință celor fabricate în R.F.G.”. Se înțevredă și o acțiune de limitare a călătoriilor turistice. După unele pronosticuri, anul acesta numărul turiștilor americani în Franța va fi mult inferior față de ani precedenți. Boicotul produselor franceze, remarcă ziarul „El Messaggero”, are „un substrat politic”.

Virginia PANDELE

La Paris au continuat marți lucrările sesiunii Uniunii Europene occidentale (U.E.O.) cu discuțiile asupra problemelor militare vest-europene. În fotografie: aspect din timpul lucrărilor

SCURTE ȘTIRI

MOSCOVA. La 1 iunie, primul ministru al Norvegiei, Einar Gerhardsen, a avut o convorbire cu Leonid Brejnev, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S.

NEW YORK. La uzinele companiei „Aerojet-General”, muncitorii au declarat luni grevă. Ei sînt nemulțumii de tratativele dintre reprezentanții sindicatului lor și conducerea companiei privind noul contract de muncă. Greva, care cuprinde circa 5 500 de muncitori ai întreprinderilor din Azusa și Sacramento (statul California), a-

fectează producția de rachete de tip „Titan”, „Minitemen” și „Polaris”.

STOCKHOLM. În Suedia au avut loc recent alegeri într-o serie de sindacate importante în care partidul comunist a obținut succese de seamă. Astfel, în organizațiile sindicale locale ale muncitorilor din construcții, transporturi, industrie minieră și ale muncitorilor portuari, comunistii au obținut majoritatea locurilor în conducere.

PEKIN. La invitația guvernului R. P. Chineze, la 1 iunie a sosit la

CORESPONDENȚĂ

DIN ANKARA

Au trecut zilele de sărbătoare

- Studenții au părerea lor
- Cereri de reforme și reacția partidelor
- Tabelul de la Secretariatul Medjilisului
- Probleme majore în domeniul economiei

Înainte de a părăsi Ankara, am asistat la sărbătorirea zilei de 27 mai — a V-a aniversare a lăvirii de stat din 1960. Sărbătorirea a inclus o paradă militară pe hipodromul orașului, cu participarea a numeroase efective ale scoliilor militare, precum și a mai multor fanfare echipate cu uniforme viu colorate: roșii, albastre etc. Seara, de-a lungul arterei principale a orașului — Bd. Atatürk — au răsunat aplauze și aclamații la adresa unei originale

retragerii cu forțe: au trecut echipele motorizate ale armatei împodobite cu ghirlandele de becuri multicolore, precum și care alegorice ale întreprinderilor din sectorul etatizat.

Aici în Turcia se dă o mare însemnătate schimbării intervenite în viața politică la 27 mai 1960; răsturnarea regimului de dictatură al lui Menderes de către grupul de militari care a organizat lovitură de stat este considerată ca un eveniment istoric care a deschis calea spre revenirea la principiile lui Atatürk. În acest spirit este întocmit și mesajul adresat națiunii cu prilejul zilei de 27 mai de către Cemal Gürsel, președintele Republicii.

Dar nu totuși lumea este de acord asupra interpretării evenimentelor care au urmat după 1960. A atras atenția faptul că principalele organizații studențești nu au participat la sărbătorirea zilei de 27 mai. Abdulah Emre İleri, vicepreședintele Federației naționale a studenților turci, a declarat printre altele: „Azi nu ne simțim la fel de fericiți ca în dimineața lui 27 mai. Acum cinci ani, ziua de 27 mai a apărut ca promisiunea unei victorii în domeniul economic și social. Am sperat că imperialismul își vor lua mâinile de pe viața noastră economică. Sîntem dezamăgiți. Noi cerem reforma agrară, reforma fiscală, naționalizarea petrolului. Dorim ca Turcia să se descotorosească de influența imperialismului. Dorim să fie înlăturat pericolul care izvorăște din mizeria societății”.

lătea de a se modifica actuala lege a petrolului care acordă privilegiul nejustificate societăților străine.

Dezbaterea se reflectă, firește, și în viața politică propriu-zisă. Mai ales că nu peste multă vreme va începe pregătirea directă a alegerilor generale din 10 octombrie. Partidul Republican Popular al lui İsmet İnönü, care a fost înlăturat de la putere în luna februarie în urma respingerii proiectului său de buget în parlament, înclină să ia peisajul cel puțin unele dintre obiectivele de mai sus. Congresul tineretului din acest partid, ținut zilele trecute la Ankara, a adoptat de exemplu lozincă naționalizării petrolului. Dar după aprecierea generală a observatorilor vieții politice locale, Partidul Republican Popular nu este ceea ce s-ar putea numi un partid de stînga. El se situează mai degrabă pe poziții de centru, încercînd-o să răpească terenul forțelor politice situate la stînga lui. Nu este vorba de partidul comunist, care rămîne interzis aici, ci chiar și de Partidul Muncitoresc Turc. La Congresul tineretului din P.R.P., İsmet İnönü a declarat că partidul său „nu se va lăsa distanțat de nici un partid pe calea reformelor”.

Un alt factor al vieții politice din Turcia îl constituie riposta pe care o dau forțele de dreapta cererilor privitoare la reforme. Aici se apreciază că coaliția celor patru partide aflate în prezent la putere are un caracter de dreapta. În ceea ce îl privește, Partidul Justiției, cel mai important dintre cele patru partide, se autodefineste ca un partid de

centru. Cel puțin așa mi-a declarat d. Talat Asal, vicepreședinte al partidului și șef al serviciului său de propagandă, care m-a primit la Ankara. Dar filiația sa (în rîndurile Partidului Justiției au intrat mulți dintre adepții fostului partid al lui Menderes dizolvat după lovitură de stat din 1960) și programul său (adeptul convuls al așa-numitei economii liberale — după cum spunea d. Talat, respingea naționalizarea petrolului) îl definește ca un partid de dreapta. Printre colegii de coaliție al Partidului Justiției se află partide situate încă și mai la dreapta. Așa este partidul denumit al Națiunii, al cărui lider, Osman Bolükbaşı, duce o adevărată campanie împotriva conducerii radio-difuziunii, acuzînd-o de părtinire a partidelor din opoziție și chiar de „propagandă comunistă”. Așa este, îndeosebi, Partidul Național Republican Tărănesc, al cărui secretar general adjunct, Mustafa Kepli, a declarat zilele trecute că partidul său are nevoie de o ideologie de care duce lipsă în prezent și că după părerea sa această ideologie trebuie să fie, nici mai mult nici mai puțin, decît... național socialismul!

Presa de dreapta duce în prezent o virulentă campanie de discreditare și intimidare a elementelor considerate a fi de stînga. Unul din obiectivele acestei campanii este ziaristul Cahin Altan, de la ziarul „Akşam”, pentru compromiterea cărui a recurs și la citarea în presă a unui raport al poliției secrete. În provincie, campania la forme și